

Wstęp (Krzysztof Lesiakowski)	9
Część I. Życie polityczne	17
<i>Kształtowanie się komunistycznego ładu w Łodzi 1945–1948</i> (Krzysztof Lesiakowski)	19
<i>Łódź w okresie stalinowskim (1948–1956)</i> (Janusz Wróbel, Joanna Żelazko)	45
Nowy kurs w życiu politycznym	45
Sytuacja gospodarcza w mieście	53
Terror – struktury i działalność aparatu przemocy	55
Odwilż i Październik 1956 r.	71
<i>Pod znakiem Gomułki i Gierka. Sytuacja polityczna w Łodzi 1957–1980</i> (Krzysztof Lesiakowski)	77
<i>Od euforii do zwątpienia. Łódź w okresie „Solidarności” i stanu wojennego</i> (Leszek Próchniak)	105
<i>Ostatnie lata PRL (1983–1989)</i> (Sebastian Pilarski)	135
Oficjalne życie polityczne	135
Niezależne życie polityczne i formy oporu społecznego	138
Inne środowiska niezależne	144
Początek roku przełomu	146
Niezależny ruch młodzieżowy	149
Kampania wyborcza do Sejmu „kontraktowego” i Senatu	151
Ostatnie miesiące Polski „ludowej”	157
<i>W wolnej Polsce. Preferencje wyborcze łodzian 1990–2024</i> (Ewa Kacprzyk)	163
Wybory samorządowe	163
Wybory parlamentarne i prezydenckie	190
Część II. Przestrzeń miasta	197
<i>Miejsce i rola planowania przestrzennego w procesie urbanizacji</i> (Rafał Pakuła)	199
<i>Miasto i nie-miasto, czyli przemiany łódzkiej urbanistyki</i> (Błażej Ciarkowski)	215
Plany Wielkiej Łodzi	215
Urbanistyka czasów socrealizmu	217
Powrót do modernizmu	219
Epoka wielkich planów	220

Powrót do przeszłości	224
Urbanistyka po transformacji	226
<i>Szklane domy, wielka płyta i gipsowe kariatydy. Architektura powojennej Łodzi</i>	
(Błażej Ciarkowski)	231
Łódzcy architekci i architektki	231
Modernizm i monumentalizm	232
Socjalistycznie w treści	233
Szklane pudełka	235
Epoka wielkiej płyty	238
Czas kryzysu, czas przemian	240
Blaski transformacji	242
XXI w. w Łodzi	243
<i>Rzeźba łódzka (Aneta Pawłowska, Wioletta Kazimierska-Jerzyk)</i>	245
Pomniki łódzkie	245
Rzeźby plenerowe i instalacje w przestrzeni publicznej	255
<i>Rewitalizacja – w poszukiwaniu tożsamości (Julia Sowińska-Heim)</i>	269
<i>Postindustrialne dziedzictwo Łodzi – dynamika miejskiego krajobrazu</i>	
(Aleksandra Krupa-Ławrynowicz)	285
<i>Rzeki i parki w mieście (Grażyna Ewa Karpińska)</i>	299
Rzeki	299
Parki	305
Część III. Przemysł – stagnacja, modernizacja, upadek	311
<i>W dobie centralnego planowania (Witold Jarno)</i>	313
<i>W warunkach gospodarki rynkowej (Witold Jarno)</i>	339
Część IV. Nauka, kultura i sztuka	355
<i>Łódź akademicka (Jolanta Kolbuszewska)</i>	357
Uniwersytet – „niechciane dziecko robotniczej Łodzi”?	359
Upragniona politechnika	366
Inne nowo tworzone uczelnie	370
Uczelnie artystyczne	371
Uczelnia pedagogiczna	376
Akademia Medyczna	377
<i>Teatry, kina, muzea i prasa (Joanna Królikowska, Grzegorz Mnich)</i>	383
Placówki kultury	383
Środki masowego przekazu	394
<i>Łódź filmowa (Piotr Sitarski)</i>	417
<i>Realności szerszej rzeczywistości. Przestrzenie łódzkich „dysydentów sztuki”</i>	
(Ada Florentyna Pawlak)	447
Eksperymenty transmedialne Warsztatu Formy Filmowej	448
Filmowcy bez kamer, malarze bez płócien – Kultura Zrzuty	451

Podziemie na „Strychu”, czyli outsiderzy w centrum miasta	454
„Tango” – materialny odcisk łódzkiej awangardy	461
Komizm i współistnienie konkurencyjnych aksjologii	464
„Kominy drzące, maszyny dymiące”, czyli zmierzchanie świata	468
<i>Środowisko artystyczne – przeszłość i teraźniejszość</i> (Aneta Pawłowska, Paulina Sztabińska-Kałowska)	473
<i>Pieczenie i herb Łodzi. Część 4: Lata 1945–2023</i> (Marek Adamczewski)	495
Część V. Mieszkańcy i ich problemy	509
<i>Rozwój ludnościowy Łodzi w okresie powojennym</i> (Piotr Szukalski)	511
Liczba ludności	512
Demograficzne determinanty zmian liczby ludności Łodzi	516
Struktura płci i wieku	521
Specyfika zachowań demograficznych mieszkańców	524
Przyszłość Łodzi	526
Podsumowanie	527
<i>Oblicze narodowościowe i wyznaniowe</i> (Leszek Olejnik, Ewelina Ślęzak)	531
Skutki okupacji dla zmian struktury narodowościowej miasta	531
W okowach stalinizmu (1949–1955)	540
Następstwa „odwilży politycznej” 1956 r.	543
W Polsce demokratycznej (po 1989 r.)	549
Zmiany struktury wyznaniowej ludności Łodzi po zakończeniu II wojny światowej	552
Straty materialne Kościołów i związków wyznaniowej Łodzi po zakończeniu okupacji	553
Aparat partyjno-państwowy odpowiedzialny za politykę wyznaniową w Łodzi (1945–1990)	558
Mniejszości wyznaniowe w Łodzi po 1989 r.	559
<i>Warunki życia ludności</i> (Damian Bębnowski)	563
Trudno żyć w komunizmie	564
Nie tak łatwo żyć w kapitalizmie	569
<i>Szkolnictwo – baza materialna, kadra, sukcesy i porażki</i> (Ewa Kacprzyk)	577
<i>Opieka zdrowotna w Łodzi – największe wyzwania</i> (Ewa Kacprzyk)	589
<i>Łódzki sport po II wojnie światowej</i> (Bartłomiej Kluska)	605
W Polsce Ludowej	605
W III Rzeczypospolitej	613
<i>W kamienicy, w bloku, w famułach</i> (Grażyna Ewa Karpińska)	623
W kamienicy	623
W bloku	627
W famułach	630
<i>Miasto kobiet – feminizacja wizerunku i mitu Łodzi</i> (Inga B. Kuźma)	637
<i>Na Piotrkowskiej, kulturowym centrum Łodzi</i> (Grażyna Ewa Karpińska)	653

667	Aneksy
669	Aneks 1. Parlamentarzyści wybrani w Łodzi w latach 1989–2023
677	Aneks 2. Prezydenci Łodzi i przewodniczący Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi 1945–2023
679	Aneks 3. Radni łódzcy w latach 1990–2024 w kolejności alfabetycznej
685	Wykaz skrótów
693	Bibliografia (wybór)
723	Ulice i place Łodzi
729	Wykaz rycin
745	Wykaz kapsuł
749	Wykaz tabel
751	Indeks nazw osobowych
769	Indeks nazw miejscowych